

Podkarpackie Inteligentne Specjalizacje Władysław Ortyl

Rzeszów, 24 czerwca 2016

Definicja „inteligentnej specjalizacji”

Narodowe/regionalne strategie badań i innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3) to zintegrowane, lokalnie definiowane programy transformacji gospodarczej, które spełniają pięć ważnych kryteriów:

- pozwalają **skoncentrować wsparcie** w zakresie prowadzonej polityki i inwestycji na kluczowych krajowych/regionalnych priorytetach, wyzwaniach i potrzebach w zakresie rozwoju opartego na wiedzy, włącznie z działaniami związanymi z ICT;
- **wykorzystują mocne strony i przewagi konkurencyjne** danego kraju/regionu oraz jego potencjał do osiągnięcia doskonałości;
- **sprzyjają innowacjom** technologicznym i praktycznym, stymulują inwestycje sektora prywatnego;
- **prowadzą do pełnego zaangażowania interesariuszy**, zachęcają do innowacyjności i eksperymentowania;
- są **oparte na obiektywnych danych i dowodach** oraz zawierają **solidne systemy monitorowania i oceny**.

Metody identyfikacji:

- analiza dokumentów strategicznych i innych dostępnych źródeł wiedzy;
- analiza wykonanych dla potrzeb regionu projektów foresight;
- benchmarking istniejących rozwiązań;
- analiza SWOT z podziałem na potencjał społeczno-ekonomiczny województwa podkarpackiego oraz uwarunkowania zewnętrzne mające wpływ na rozwój społeczno-ekonomiczny i innowacyjny regionu;
- analiza interesariuszy, wykonana także w celu wyłonienia interesariuszy najbardziej istotnych i aktywnych;
- analiza potencjału i możliwości rozwoju klastrów;
- wykonywanie badań pierwotnych o bardzo szerokim spektrum.

Kryteria wyboru inteligentnych specjalizacji

- **udowodniony potencjał** aktualny i perspektywiczny dotyczący inteligentnej specjalizacji, aktualne i przyszłe **znaczenie dla regionu**;
- **poziom rozwój** inteligentnej specjalizacji **na tle wiodących regionów** Unii Europejskiej;
- **możliwość wykazania ścisłego związku** inteligentnej specjalizacji z **potencjałem badawczo-rozwojowym regionu**;
- **istniejące zasoby endogeniczne**, co pozwala na unikanie niektórych form zależności i powielania;
- **obecność** lub perspektywa rozwoju **silnych klastrów** w obszarach inteligentnych specjalizacji;
- **możliwość rozwoju** i wykorzystania dyrektyw i rozporządzeń określających ścieżki ekonomicznego i prawnego wsparcia przez Unię Europejską;
- **odejście od myślenia kategoriami sektorowymi lub branżowymi** – zgodnie z zaleceniami przewodnika.

Wizja Regionu: ekologicznie i społecznie zrównoważona, innowacyjna i konkurencyjna gospodarka – lider w kreowaniu ekoinnowacji. Region najwyższej jakości życia.

Misja Strategii: Wspieranie rozwoju innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki, nakierowanej na dobro społeczne i ochronę ekosystemu, jako bazy funkcjonowania społeczeństwa. Wspieranie inteligentnych specjalizacji, inteligentnych obszarów aktywności, priorytetowych działań i technologii.

Regional Innovation Scoreboard 2014 - ranking innowacyjności regionów UE

(najnowszy raport w lipcu 2016)

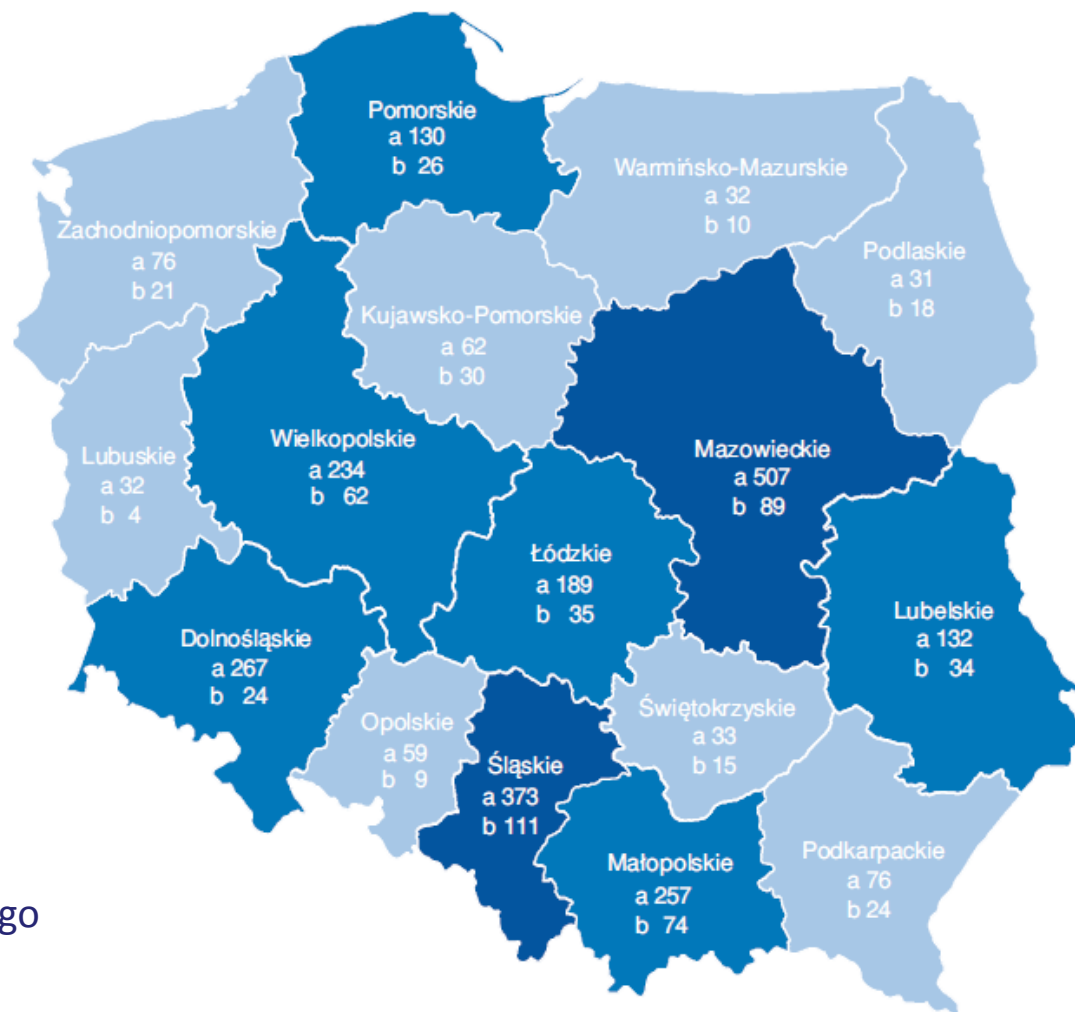
- **Podkarpackie wśród „umiarkowanych innowatorów”** znalazło się obok województwa mazowieckiego, małopolskiego, śląskiego i dolnośląskiego.
- **„Nakłady sektora przedsiębiorstw na B+R jako % PKB”** tylko w podkarpackim przekroczyły 50% średniego wskaźnika dla krajów UE.
- **„Sprzedaż innowacyjnych produktów nowych dla rynku i firmy jako % obrotów”** przyjmuje wartości wskaźników poniżej 90% średniego wskaźnika dla krajów UE. Przy czym w 6 województwach wskaźnik ten mieści się w przedziale 50%-90% (mazowieckie, świętokrzyskie, **podkarpackie**, małopolskie, opolskie i dolnośląskie); reszta polskich regionów wartości poniżej 50% średniego wskaźnika krajów UE.

Patenty i prawa ochronne na wzory użytkowe udzielone przez Urząd Patentowy RP w 2014 r. podmiotom krajowym wg województw*

a – patenty

b – prawa ochronne na wzory użytkowe

* według siedziby pierwszego uprawnionego

**Aktualnie w Regionalnej Strategii Innowacji
Województwa Podkarpackiego
określone są 3 inteligentne specjalizacje :**

- **lotnictwo i kosmonautyka**
- **jakość życia**
- **informacja i telekomunikacja (ICT)**

Lotnictwo i kosmonautyka

KLASTER *DOLINA LOTNICZA*

- **90% polskiej branży lotniczej w regionie,**
- **Ponad 150 zrzeszonych podmiotów (Goodrich Aerospace Poland, Hispano - Suiza Poland, Pratt & Whitney Rzeszów)**
- **Ponad 23 000 wysokokwalifikowanych pracowników,**
- **Pierwszy Krajowy Klaster Kluczowy,**
- **Zastosowanie i badania nad zaawansowanymi materiałami,**
- **Oddział Polskiej Agencji Kosmicznej w Rzeszowie**

Specjalizacja obejmuje obszary związane z:

- **zrównoważoną turystyką** – Podkarpacie należy do najczystszych regionów Polski, zajmuje **6.** miejsce w Polsce w ilości placówek lecznictwa uzdrowiskowego (**22** sanatoria uzdrowiskowe, **3** szpitale uzdrowiskowe, które w 2014 r. przyjęły ponad **60 tys.** osób).
- **zdrową żywnością i odżywianiem** – Podkarpackie zajmuje **1** miejsce w kraju pod względem ilości produktów tradycyjnych (207 – wg stanu z 10.03.2016 r.); **2** miejsce w kraju pod względem liczby gospodarstw ekologicznych (wg danych Powszechnego Spisu Rolnego 2010).
- **Eko-technologiami i mobilnością** – **7.** lokata w kraju pod względem poziomu udziału energii odnawialnej w produkcji energii odnawialnej ogółem; **2.** lokata w Polsce w długości dróg publicznych o nawierzchni twardej ulepszonej (74% ogółu dróg publicznych)
- **Sytuacją materialną i zadowoleniem z życia mieszkańców** - w Podkarpackiem żyje się najdłużej – **najwyższe w Polsce przeciętne dalsze trwanie życia kobiet** w 2014 roku (średni wiek w regionie to 82,8 – w Polsce 81,6). **W przypadku mężczyzn 2. lokata** w kraju (średni wiek w regionie to 75,1 – w Polsce 73,8); pod względem wysokości Lokalnego Wskaźnika Rozwoju Społecznego (LHDI) województwo podkarpackie zajęło **7.** miejsce w kraju*

W sektorze ***Jakości życia*** funkcjonuje **9** klastrów, a zrzeszonych jest ponad **450** firm

Informacja i komunikacja (ICT)

KLASTER IT

- **Ponad 80 zrzeszonych firm (ponadto kilka tysięcy podmiotów działających w szeroko rozumianej branży ICT),**
- **Ponad 2500 wykwalifikowanych pracowników,**
- **Firmy będące graczami na rynku globalnym, jak Asseco lub G2A,**
- **Przychody netto 400 mln PLN,**
- **Region to krajowy lider pod względem liczby zgłoszonych patentów przez podmioty branży telekomunikacyjnej.**

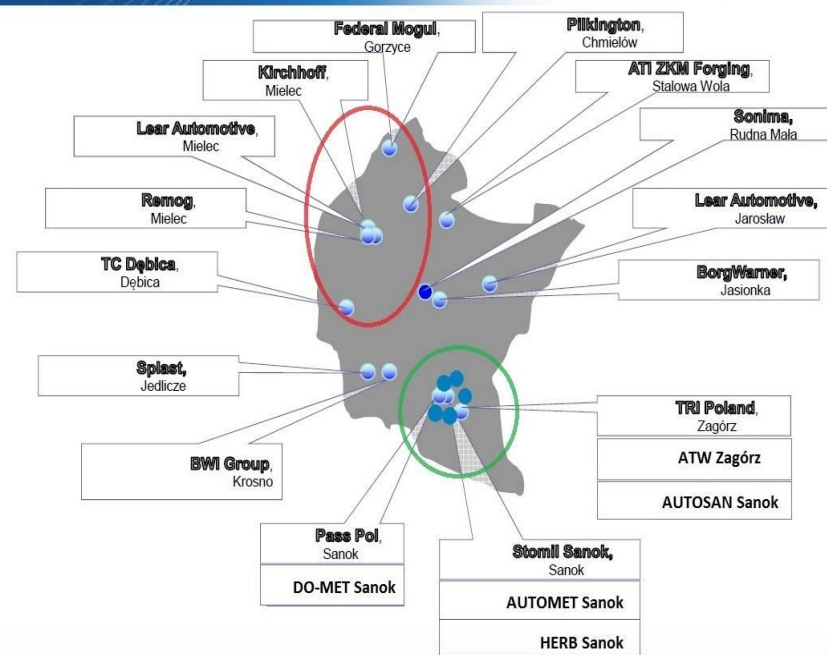
MOTORYZACJA – – potencjalna *inteligentna specjalizacja*

Sektor MOTORYZACYJNY

2 klastry

- **Wschodni Sojusz Motoryzacyjny**
- **Południowy Klaster Przemysłowo-Naukowy**
- 50 zrzeszonych firm,
- 20,000 wykwalifikowanych pracowników,
- Szacunkowo w regionie około 130 firm związanych z branżą, a nie wchodzących w skład klastrów,
- Współpraca z najlepszymi uczelniami technicznymi w Polsce.

Firmy z branży Automotive
województwo podkarpackie

MOTORYZACJA – – potencjalna *inteligentna specjalizacja*

UNIWHEELS jest jednym z wiodących producentów felg aluminiowych na europejskim rynku wtórnym (dział akcesoria) i jednym z największych europejskich dostawców kół dla przemysłu motoryzacyjnego (Automotive Division) . UNIWHEELS Grupa wyposaża również profesjonalne pojazdy wyścigowe i serie pojazdów o kołach high-tech .

MOTORYZACJA – – potencjalna *inteligentna specjalizacja*

Pilkington Automotive Poland jest producentem szyb laminowanych i hartowanych dla wiodących firm motoryzacyjnych , a także okien o złożonych kształtach. Pilkington Automotive jest globalną organizacją obsługującą rynek motoryzacyjny w oryginalne wyposażenie (OE) i Aftermarket - części zamiennych (AGR). Firma jest jednym z trzech podmiotów reprezentujących Polskę w międzynarodowej Pilkington Group, której właścicielem jest japońska firma NSG (Nippon Sheet Glass), lider w światowym przemyśle szkła płaskiego.

MOTORYZACJA – – potencjalna *inteligentna specjalizacja*

Federal-Mogul Corporation jest innowacyjnym globalnym dostawcą produktów wysokiej jakości, zaufanych marek i kreatywnych rozwiązań dla producentów samochodowych, a także w energetyce, przemyśle lotniczym, morskim, kolejowym i przemysłowym. Federal-Mogul Gorzyce Sp. z o. o. jest producentem wielu części samochodowych zarówno pierwotnych, jak i wtórnych. Mają ponad 70 lat doświadczenia w produkcji. Ich najważniejsze produkty to tłoki do silników spalinowych. Najlepsza jakość ich produkcji jest zapewniona przez ich state-of-the-art-technologies, unikalne testowanie i metody pomiarowe oraz wdrożony system zapewnienia jakości. Produkty cieszą się uznaniem klientów takich, jak: Toyota, Daimler, VW, Opel / GM, Fiat, PSA, Iveco, Nissan, Volvo, MAN, BMW.

93 manufacturing sites
17 distribution centers
34 countries

MOTORYZACJA – – potencjalna *inteligentna specjalizacja*

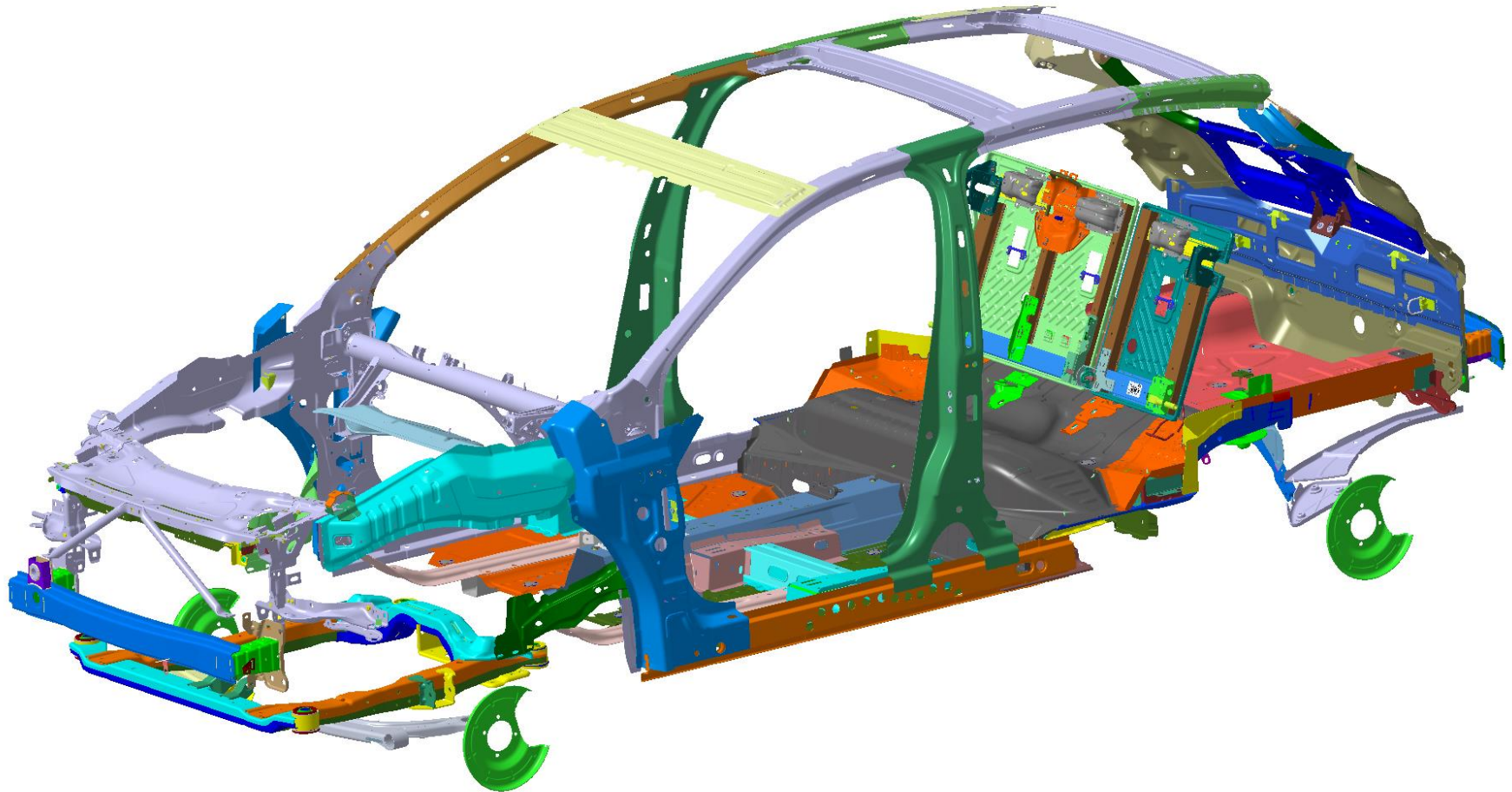
KIRCHHOFF Polska jest największą jednostką biznesową w KIRCHHOFF Automotive, z ponad 8000 pracowników i 26 zakładami produkcyjnymi w 12 krajach. Jako globalny gracz, firma dostarcza kompleksowo elementy dla klientów w Europie, Azji i Ameryce Północnej, w optymalnym kosztowo łańcuchu logistycznym. Globalną sieć produkcji obejmuje podstawowe technologie tworzenia, łączenia, lekkiego projektowania i rozwoju, obróbki powierzchni, zapewniając jednolite standardy produkcji na całym świecie. Produkty takie, jak systemy zderzakowe ram czołowych i poprzeczki, są zestawiane z różnych elementów w fabrykach, które znajdują się w bezpośrednim pobliżu ich klientów.

Kirchhoff Polska

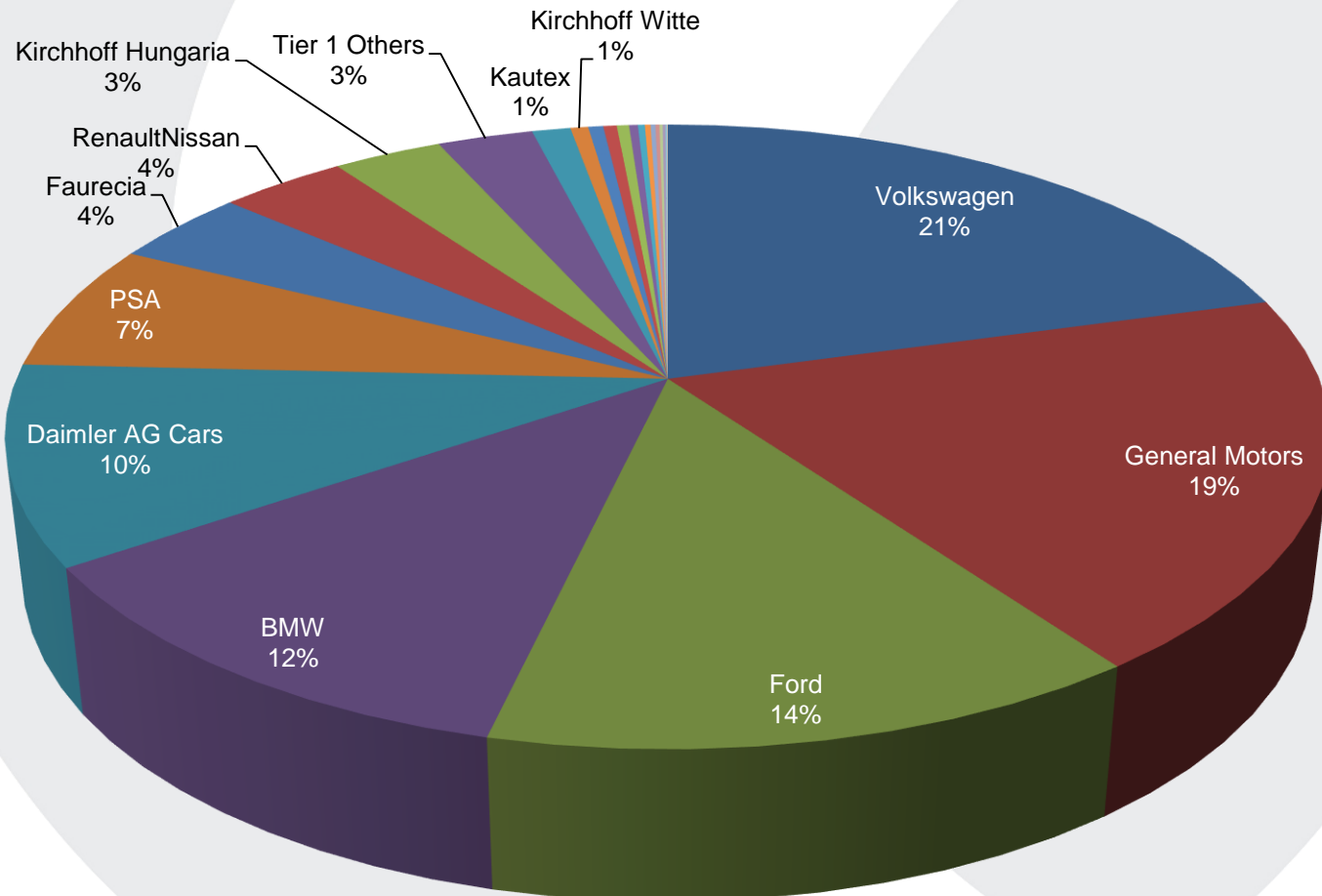
**Producent elementów
karoserii samochodowych
dla wszystkich firm
samochodowych**

POTENCJAŁ PODKARPACIA W BRANŻY AUTOMOTIVE

POTENCJAŁ PODKARPACIA W BRANŻY AUTOMOTIVE

Główni klienci Kirchhoff Polska

POTENCJAŁ PODKARPACIA W BRANŻY AUTOMOTIVE

Procesy technologiczne w Kirchhoff Polska:

- **Tłoczenie:** Prasy manualne 250 – 1000T
Prasy automatyczne 160 – 1600T
Prasy transferowe 500 – 1600T
- **Spawanie i zgrzewanie:**
Zgrzewarki manualne 50 – 300kVA
Roboty zgrzewalnicze
Roboty spawalnicze [MIG/MAG, laser]
- **Stanowiska montażowe podzespołów**

Kirchhoff Polska w liczbach:

Zatrudnienie: >900 w Mielcu + >600 w Gliwicach

Zużycie materiałów : > 450t/dzień [stale + Al.]

> 8.500t/miesiąc → ~100.000t/rok

Cel tematyczny 1 - Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji.

100% alokacji na obszary inteligentnych specjalizacji

Cel tematyczny 3 - Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)

Preferencje dla projektów w obszarach inteligentnych specjalizacji

! Komisja Europejska rekomenduje realizację komplementarnych działań wspierających inteligentne specjalizacje również w ramach innych celów tematycznych (np. edukacja, rynek pracy, infrastruktura)

Potencjalne źródła finansowania RIS3

8,5 miliarda Euro

**budżet dla Polski na Cel Tematyczny 1 - „Badania + Rozwój +
Innowacje”**

10,8 miliarda Euro

**budżet dla Polski na Cel Tematyczny 3 - „ Wzmacnianie
konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw”**

- Kwoty alokowane te są w programach operacyjnych krajowych (głównie PO IR) i 16 regionalnych;
- W RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na CT1 i CT3 przeznaczane jest ponad 374 mln Euro;
- Istotnym „dopełnieniem źródeł finansowania tych obszarów powinny być fundusze paneuropejskie (np. HORYZONT 2020, INTERREG EUROPA 2014-2020, ...).

Regionalna struktura wdrażania RIS3

„Przedsiębiorczy Proces Odkrywania” (PPO) interesariusze

Biznes

Produkcja i usługi, sektor finansowy, sektor przemysłów kreatywnych, duże firmy, mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Młodzi przedsiębiorcy, studenci z pomysłami biznesowymi, klastry i organizacje biznesowe.

Badania

publiczne i prywatne instytucje badawcze, uczelnie, laboratoria, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii, regionalne plany działania Horizon2020, ESFRI itd.

„entrepreneurial discovery process”
przedsiębiorczy proces odkrywania

Różne działy administracji, w razie potrzeby na różnych szczeblach rządowych, agencji rozwoju regionalnego, doradztwo biznesowe, zamówienia publiczne, inkubatory, itp

Administracja Publiczna

Organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie, nastawione rozwiązywanie wyzwań społecznych, dla których innowacyjne rozwiązania byłyby pomocne, stowarzyszenia konsumenckie, itd. **Społeczeństwo obywatelskie**

Przedsiębiorczy proces odkrywania oznacza prawdziwe zaangażowanie najważniejszych interesariuszy w proces opracowania i wdrażania Strategii RIS3

W jakim celu prowadzimy proces (PPO) ?

- Identyfikacja obszarów biznesowych, w ramach których możliwe byłoby wspólne działanie i realizacja innowacyjnych projektów, w tym poszukiwanie synergii i możliwości współdziałania pomiędzy regionami;
- Wskazanie potencjalnych źródeł finansowania rozwoju obszarów gospodarczych zidentyfikowanych przez Panele – wsparcie z poziomu krajowego i regionalnego;
- Formułowanie rekomendacji dla systemu wspierania innowacyjności na poziomie regionalnym i krajowym;
- Identyfikacja nowych obszarów B+R+I, które mają potencjał regionalny/międzyregionalny i mogą stać się inteligentną specjalizacją;
- **Wypracowanie konkretnych projektów**, które mogą być złożone np. w krajowych i regionalnych programach operacyjnych lub ubiegać się o dofinansowanie z innych źródeł.

Czy warto się angażować ?

- Okazja do pozyskania partnerów do potencjalnej współpracy i tworzenia wspólnych projektów (firmy, B+R, IOB);
- Zapoznanie się z ofertą wybranych jednostek B+R oraz IOB;
- Uzyskanie informacji nt. możliwości uzyskania wsparcia w ramach nowej perspektywy finansowej;
- Wpływ na politykę proinnowacyjną poprzez doprecyzowanie obszarów specjalizacji (obecnych, jak też i nowych) oraz kierowanie rekomendacji do administracji krajowej i regionalnej dot. wsparcia publicznego;
- Pogłębienie wiedzy na temat swojego obszaru aktywności biznesowej, w tym jego mocnych i słabych stron (SWOT) oraz kluczowych czynników sukcesu dla tego obszaru, dzięki opracowaniu analizy rynkowo-technologicznej;
- Tworzenie nowych projektów;
- Możliwość kooperacji z podmiotami z innych regionów w obszarze IS; zidentyfikowanego także w innym regionie i innym kraju.

RPO WP 2014-2020 – 1 Oś Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka

„**Inteligentne specjalizacje – narzędzie inteligentnego wzrostu regionu**” – projekt własny Samorządu Województwa (Lidera procesu RIS3). Główne narzędzie wsparcia wdrażania, monitoringu i aktualizacji Strategii RIS3 w regionie. Źródło finansowania „przedsiębiorczego procesu odkrywania” i szeregu innych działań, których celem jest wzrost innowacyjności regionalnej gospodarki. *Realizacja od lipca 2016.*

INTERREG EUROPA 2014-2020

„**Żywe laboratorium polityki publicznej**” - Projekt dotyczy konstruowania i realizacji polityki regionalnej oraz wymiany doświadczeń w zakresie ważnych aspektów wpływających z regionalnych ekosystemów innowacji. Jednym z konkretnych celów projektu jest poprawa instrumentów polityki wspierania innowacji, szczególnie w obszarze zaawansowanych materiałów, poprzez promowanie projektów B+R, współpracy między nauką a przemysłem oraz stworzenie infrastruktury współpracy, mobilizację głównych interesariuszy w celu poprawy ekosystemów innowacji, sieci i procesów”. W projekcie, obok podkarpackiego, uczestniczą partnerzy z Niemiec, Francji, Włoch, Danii i Litwy. *Realizacja od czerwca 2016.*

PO Inteligentny Rozwój 2014-2020

„**Monitoring i ewaluacja Krajowej Strategii Inteligentnych Specjalizacji oraz prowadzenie procesu PPO**” – projekt będzie realizowany przez Ministerstwo Rozwoju we współpracy z PARP i regionami. Jednym z celów projektu jest koordynacja działań na styku kraj – regiony w obszarze inteligentnych specjalizacji. Będzie istniała możliwość finansowania w regionach niektórych zadań, szczególnie tych podejmowanych w ramach „przedsiębiorczego procesu odkrywania”. *Projekt na etapie przygotowywania.*

HORYZONT 2020

„**Inteligentne specjalizacje dla systemowych ekoinnowacji/ekonomii cyrkularnej**” - Głównym celem projektu będzie podjęcie działań mających na celu zachęcenie przedsiębiorstw, które wpisują się w wyłonione inteligentne specjalizacje województwa podkarpackiego, do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym (ekonomia cyrkularna) oraz zaproponowanie konkretnych rozwiązań mających na celu ułatwienie im tego. Poprzez wykorzystanie już istniejących struktur w województwie (m.in. Paneli Inteligentnych Specjalizacji, Podkarpackiej Rady Innowacyjności) oraz kreację nowych. *Wniosek złożony, trwa procedura konkursowa.*

- **Powołanie centrum nauki w naszym województwie** umożliwi przekazywanie interdyscyplinarnej wiedzy w spójny, ciekawy sposób poprzez pokazanie zarówno wiedzy ogólnej, jak i specjalistycznej, a także powiązań pomiędzy różnymi jej obszarami.
- **Skoncentrowanie zasobów oraz środków finansowych w jednym ośrodku** daje możliwość utworzenia placówki o wielkości oraz zakresie działalności co najmniej dorównującej placówkom w innych regionach, o jednolitej tematyce, dostępnej dla wszystkich mieszkańców regionu na równych zasadach i w jednej, dogodnej lokalizacji, z zestawem unikatowych w skali kraju eksponatów, z rozbudowanym programem działalności.
- Utworzenie jednej placówki pozwoli również na **wyeliminowanie ryzyka zbędnego powielania oferty programowej na poziomie regionu** oraz zoptymalizowanie łącznych kosztów działalności popularyzującej naukę i technikę w wymiarze regionalnym.
- Źródłem finansowania inwestycji będą środki unijne w wysokości **16 mln €** zgodnie z kwotą alokacji uwzględnioną w **RPO WP 2014 – 2020 + wkład własny (budżet WP) – ok. 3 mln € (15% kosztów inwestycji)**.

Aerospace & Defence Meetings – Rzeszów 2017

9-11 MAY 2017

- Platforma spotkań globalnych nabywców z regionalnymi dostawcami
- Konferencje i spotkania ekspertów dedykowane kwestiom łańcuchów dostaw, polityce zamówień i innowacjom
- Spotkania B2B, warsztaty

- Miejsce spotkania: Centrum Wystawienniczo Kongresowe w Jasionce
- Największa i najnowocześniejsza inwestycja w regionie
- Doskonała lokalizacja (Port Lotniczy, autostrada A4, DE S-19)

Dziękuję za uwagę

Władysław Ortyl

Marszałek Województwa Podkarpackiego